

شرح رساله حقوق

عرض کردیم فرو بستن چشم و ترک نگاه حرام، اعون الاعوان برای حفظ عورت از حرام است. برای اینکه حق عورت رعایت شود مهمترین کار و اولین گام غض البصر است، فرو بستن چشم، پرهیز از خیره شدن و زل زدن، چشم را پایین انداختن، این را توضیح دادیم.

آثار ترک نگاه حرام

گفتیم نگاه حرام چه پیامدهای منفی دارد. از این طرف ترک نگاه حرام چه آثار مثبتی دارد.

۱. چشیدن طعم ایمان

یک اثر مهم و مثبت آن را قبلاً ذکر کردیم که همان روایتی که امام صادق (ع) فرمود «النَّظْرَةُ سَهْمٌ مِنْ سِهَامِ إِبْلِيسَ مَسْمُومٌ، مَنْ تَرَكَهَا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لَا لغيرِهِ أَعْقَبَهُ اللَّهُ إِيْمَانًا يَجِدُ طَعْمَهُ» کسی که به خاطر خدا نه غیر خدا نگاه مسموم را ترک کند، خداوند ایمانی را به او عطا خواهد کرد که طعم و مزه شیرینی و حلاوت آن ایمان را بچشد. مهمترین اثر ترک نگاه حرام است. این را قبلاً توضیح دادیم.

۲. امنیت و آرامش قلبی و روحی

امنیت و آرامش قلبی و روحی در مقابل اضطراب که ناشی از نگاه حرام است. توضیح دادیم که چشم و گوش دروازه‌های معرفت و آگاهی ذهن هستند. بسیاری از آگاهی‌های ما و احساس‌های ما و گرایش‌های ما با دیدن شکل می‌گیرد و تقویت می‌شود و این می‌تواند هم مفید و هم بسیار خطرناک باشد. گفتیم وقتی نگاه حرام باشد، ذهن با تصویرسازی و با انضمام تصاویر و قوه تخیل به جایی می‌رسد که دائماً در حسرت و اضطراب و فشار روحی است. اما در مقابل کسی که چشم از حرام فرو ببندد، آسادگی و آرامش روحی پیدا می‌کند. در روایت وارد شده است «مَنْ غَضَّ طَرْفَهُ أَرَّاحَ قَلْبِهِ» کسی که چشمش را فرو ببندد روح و روان و جاننش را و آسوده و راحت کرده است. ما فکر می‌کنیم که دیدن‌ها که موجب لذت‌های آنی می‌شود می‌تواند خواسته نفس ما را برآورده کند. این مطالبه‌ای است که نفس اماره از ما دارد و وقتی این مطالبه پاسخ داده شود، پا در دایره مطالبه بعدی می‌گذارد، مثل چشیدن آب دریا در هنگام تشنگی است، نه تنها تشنگی رفع نمی‌شود، بلکه لحظه به لحظه انسان را تشنه‌تر می‌کند، اینجا نیز همین است، این نگاه کردن میل به نگاه را بیشتر می‌کند، تشنگی به نگاه را افزون می‌کند و قانع نیست به آنچه که می‌بیند و فراتر از آن را می‌خواهد و این انسان را نا آرام و روح را گرفتار می‌کند. اینکه امام می‌فرماید: «مَنْ غَضَّ طَرْفَهُ أَرَّاحَ قَلْبِهِ» این یک واقعیتی است که حتی علم امروز این را تأیید کرده است. آرامش روحی و امنیت روانی با پرهیز حاصل می‌شود نه با پاسخ دادن به خواسته نفس.

۳. بصیرت

این آثار همانطور که قبلاً گفتیم بخشی دنیوی است و بخشی اخروی بخشی مادی و بخشی معنوی است و مادی و معنوی در همین دنیا محقق است و بعضی‌ها هم اثر اخروی است. مثلاً یکی از آثار ترک نگاه حرام برخوردار شدن از بصیرت است، انسان چشم بصیرت پیدا می‌کند. انسان به حقائق این عالم می‌تواند دسترسی پیدا کند. کسی که چشمش را کنترل می‌کند، چشم سر را در اختیار می‌گیرد، چشم دل او به حقائق باز می‌شود. این هم روایت هم دارد.

۴. گریان نشدن چشم در قیامت

در آخرت نیز ترک نظر حرام آثار فراوانی دارد برخوردار شدن از نعمت‌های الهی، اینکه کسی که از نگاه حرام اجتناب کند جایگاه او در بهشت برین است و چشم او در روز قیامت گریان نخواهد بود. در روایتی از رسول گرامی اسلام (ص) وارد شده است که می‌فرماید

در روز قیامت همه چشم‌ها گریان هستند الا سه چشم، یعنی سه دسته انسان‌ها به خاطر چشمشان گریان نیستند در آن روز؛ یک دسته آن چشمی که از ترس خدا و خشیت خدا در دنیا اشک می‌ریزند، آنجا دیگر چشمش گریان نیست؛ دوم چشمی که از حرام بسته شده باشد، اگر کسی چشمش را از حرام در این دنیا ببندد آنجا گریان نخواهد بود و سوم چشمی که در راه خدا تا صبح بیداری کشیده باشد، حال این بیداری چشم در راه خدا جلوه‌های مختلفی دارد، کسی که نگرهبانی می‌دهد، کسی که از مرزهای کشور اسلامی محافظت می‌کند و چشمش بیدار است برای خدا، اینهایی که کارهایی که انجام می‌دهند مجبورند در شب انجام میدهند ولو می‌خواهد در بیمارستان باشد، مراقبت مریض باشد، مأموریت باشد یا نگرهبانی باشد اگر برای خدا باشد روز قیامت این چشم گریان نیست و یا حتی چشمی که بالاخره ممکن است برای خدا بیداری بکشد و مطالعه کند برای کشف یک حکم خدا یا مجهول علمی. یاری‌گر دوم ذکر الموت است که در جلسه آینده بدان می‌پردازیم.

«والحمد لله رب العالمین»